

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 11P/35/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818201652
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krivdová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2018:5818201652.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. H., nar. XX.X.XXXX, L. H., nar. XX.X.XXXX a H. H., nar. X.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, IČO 30 794 536, deti rodičov: matky: E. E., nar. X.X.XXXX, bytom T. XXX, t.č. E. XXX, XXX XX E. a otca: I. H., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX E., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v nasledujúcom rozsahu:

I. Rodičom maloletých detí I. H., nar. XX.X.XXXX a E. E., nar. X.X.XXXX, nariaduje odovzdať maloleté deti H.: A., nar. XX.X.XXXX, L. nar. XX.X.XXXX a H., nar. X.X.XXXX, do dočasnej starostlivosti Detského domova T., XXX/XX.

II. Neodkladné opatrenie bude t r v a ť do právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu na uloženie výchovného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 11P/35/2018.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 8.8.2018 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, ktorým tento orgán žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie podľa § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení účinnom od 1.7.2016 (ďalej len „CMP“), ktorým rodičom maloletých detí H. nariadi odovzdať maloleté deti H.: A., L. a H. do starostlivosti Detského domova T., XXX/XX. Spolu s týmto návrhom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo (ďalej len „navrhovateľ“), zároveň podal aj návrh na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), ktorým žiada, aby súd maloleté deti H. dočasne odňal z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil im pobyt v Detskom domove T., XXX/XX.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil v podstate tým, že rodinné prostredie nie je v súčasnej dobe pre maloleté deti bezpečné a rodičia nedokážu zabezpečiť riadnu starostlivosť a ochranu detí, čo môže spôsobiť, že môže dôjsť k ohrozeniu života, zdravia a priaznivého vývinu. Rodičia maloletých detí žijú spolu ako druh a družka. Po narodení maloletého A. bolo pre matku a maloletého na krátky čas (cca 1 mesiac) sprostredkované bývanie v zariadení sociálnych služieb, kde jej bola poskytovaná sociálna služba „zariadenie núdzového bývania“, nakoľko podmienky súčasného rodinného domu boli v tom čase nevyhovujúce. Následne otec detí prenajal dvojizbový byt v F., v ktorom rodina bývala do roku 2012, do času, kedy majiteľ bytu sa rozhodol byt predať. Otec detí svojpomocne realizoval čiastočnú úpravu rodinného domu, vymenil okná, urobil kúpeľňu a tak zabezpečil najnutnejšie podmienky pre život v rodinnom dome. Ide o starý rodinný dom, ktorý nadobudli starí rodičia otca detí. Domácnosť v súčasnej dobe pozostáva z kuchyne, priestrannej miestnosti, chodby a hygienického zariadenia. Rodina väčšinu času trávi v jedinej miestnosti, v ktorej všetci členovia rodiny spávajú, deti sa pripravujú na vyučovanie, trávia voľný čas. Zariadenie uvedenej miestnosti je schátralé. Vykurovanie domácnosti je realizované starými pieckami na tuhé palivo. Z dôvodu stiesnených podmienok ale aj

neschopnosti matky a detí dodržiavať hygienu bývania v domácnosti nie je vždy čisto a upratané. V rodine maloletých detí sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately, v znení neskorších zmien a doplnení. Pracovníci orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rodine poskytujú pomoc, podporu a sociálne poradenstvo.

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/95/2013-32 zo dňa 8.4.2014 bolo určené výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletých detí H. z dôvodu, že rodičia k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté deti nie vždy pristupovali zodpovedne. Pôsobením v rodine sa situácia v prístupe rodičov k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté deti zmenila. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal na súd podnet na zrušenie výchovného opatrenia, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/33/2011-29 zo dňa 23.11.2017 zrušené.

Starostlivosť o maloleté deti v prevažnej miere zabezpečuje sama matka, nakoľko otec detí pracuje ako pomocný stavebný robotník v týždňových turnusoch. Matka detí je na neplatennej rodičovskej dovolenke, zabezpečuje starostlivosť o dieťa vo veku do šiestich rokov. U otca detí dochádza k požívaniu alkoholických nápojov, matka alkoholické nápoje požívala v minulosti, v súčasnej dobe nebolo u nej okrem jedného razu (júl 2018) zistené, žeby matka požívala alkoholické nápoje. Správanie rodičov je občas konfliktné nakoľko matka otcovi vytyka jeho neochotu pomáhať pri zlepšení podmienok bývania a starostlivosti o deti. Maloleté deti sú pohybovo živšie, rodičia, hlavne matka, ktorá bola prítomná v domácnosti pri realizácii terénnej sociálnej práce, pri zabezpečovaní starostlivosti musela zvyšovať tón hlasu, nakoľko ju deti nie vždy rešpektovali. Nie vždy sa jej darilo skoordinať výkon denných rodičovských povinností tak, aby boli napĺňané všetky potreby maloletých detí.

Maloletý A. je dlhodobo v starostlivosti psychológa a od mesiaca marec 2018 opäť aj v starostlivosti pedopsychiatra, kde mu bola diagnostikovaná emočná porucha s poruchami správania, sťažaná adaptabilita, milieupatia. Denne užíva lieky. Jeho správanie sa v posledných mesiacoch výrazne zhoršilo, reaguje prchko a vznetlivo, ak ho provokujú sestry fyzicky ich napadá. V poslednom období boli pracovníci svedkami toho, kedy maloletý A. mladšie sestry viackrát fyzicky napadol, nebolo možné jeho správanie skľudniť, nerešpektoval matku ani iné dospelé osoby, ktoré boli prítomné pri incidente. Maloletý je s tendenciou k introvertnosti, k silným afektívnym výbuchom zlosti pri pocite bezmocnosti, frustrácie, neprijatia. Na dvore rodinného domu sa nachádza rôznyi stavebný materiál, staré nepotrebné veci, ktoré ohrozujú deti, nakoľko z dôvodu stiesnených podmienok sa deti často hrávajú na dvore, kde pri ich pohybovej živosti, dochádza k poraneniám, odreninám. Toto prostredie je pre deti nebezpečné, avšak rodičia napriek upozorňovaniu na uvedené nedostatky do dnešnej doby nezrealizovali nápravu k zlepšeniu bezpečia detí.

Matke spolu s maloletými deťmi bol navrhnuté dočasné bývanie v zariadení sociálnych služieb, kde by jej bola poskytovaná sociálna služba „zariadenie núdzového bývania“, alebo v krízovom centre, túto pomoc matka odmietla.

Maloletý A. a maloletá L. sa v dňoch od 23.07.2018 do 30.07.2018 zúčastnili letného tábora Dobrý skutok s miestom konania S. dolina. H. vyjadrenia táborových vedúcich počas pobytu u detí boli zaznamenané symptomaticka, ktoré napĺňajú kritéria syndrómu CAN. Na tele maloletej L. boli zaznamenané atypické fľaky, niekoľko okrúhlych poškodení charakteru jazvy po popáleninách a exematické lézie. U maloletého A. boli zaznamenané tri rozsiahle hematómy na ľavom stehne.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, podal dňa 06.08.2018 oznámenie na Okresnú prokuratúru Námestovo z dôvodu podozrenia vo veci týrania blízkej a zverenej osoby.

Nakoľko uvedené prostredie sa stálo pre deti nie bezpečné, matke maloletých detí sme navrhli, že spolu s maloletými deťmi jej sprostredkujeme bývanie v zariadení sociálnych služieb, kde jej bola poskytovaná sociálna služba „zariadenie núdzového bývania“, avšak matka odmietla túto pomoc. Rodičia neudržiavajú bližší kontakt s príbuznými zo strany matky, ani otca.

3. K návrhu priložil kópie nasledovných listín: rodné listy maloletých detí, podnet na podozrenie vo veci týrania blízkej a zverenej osoby vypracovaný navrhovateľom dňa 2.8.2018, nahlásenie podozrenia zo syndrómu týraného dieťaťa u detí H. L. a H. A. vypracovaného psychologičkou E.. T. H., fotografie tváre maloletej L. a fotografie modrín a lézií na tele maloletého A. a maloletej L..

4. Z pripojených spisov tunajšieho súdu sp.zn. 4P/95/2013 a sp.zn. 4P/33/2017 vyplýva, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/95/2013-32 z 8.4.2014 súd určil nad výchovou maloletých H.: A., L. a H., dohľad, a to s poukazom sa § 37 ods. 1 a 2 písm. b) Zákona o rodine z dôvodu, že bolo preukázané, že obaja rodičia maloletých detí nie vždy zvládajú starostlivosť o maloleté deti a predtým uložené výchovné

opatrenie - napomenutie nevedlo k žiadnej náprave v rodine. Súdom uložený dohľad bol zrušený rozsudkom tunajšieho súdu, č.k. 4P/33/2017-29 z 23.11.2017.

5. Z podnetu navrhovateľa na podozrenie vo veci týrania blízkej a zverenej osoby podanom 6.8.2018 na Okresnú prokuratúru Námestovo (č.l 6) okrem iného vyplýva, že počas pobytu maloletého A. a maloletej L. v letnom tábore Dobrý skutok v S. C. boli u týchto detí zaznamenané symptomatická, ktoré naplňajú kritéria syndrómu B.. Na tele maloletej L. boli zaznamenané atypické flaky, niekoľko okrúhlych poškodení charakteru jazvy po popáleninách a exematičné lézie. U maloletého A. boli zaznamenané tri rozsiahle hematómy na ľavom stehne.

6. Podanie vyššie označeného podnetu orgánu činnému v trestnom konaní bolo reakciou navrhovateľa na nahlásenie podozrenia zo syndrómu týraného dieťaťa u detí: H. L. a H. A. vypracovaného psychologičkou E.. T. H., ktoré mu bolo doručené dňa 6.8.2018. Podozrenie, že maloleté deti H. mohli byť alebo sú vystavené zanedbávaniu a fyzickému týraniu bolo nadobudnuté z výsledkov vstupnej zdravotnej prehliadky prehliadky a výpovede maloletej L.. Z tohto nahlásenia podozrenia zo syndrómu týraného dieťaťa okrem iného vyplýva, že u maloletej L. boli nájdené vši, ktoré podľa tvrdenia maloletej „majú aj doma, ale mama to nevie dať z hlavy preč“. Maloletá L. počas rozhovoru so psychologičkou E.. T. H. uviedla, že trest si často zaslúžia a priznala bitku, najčastejšie od otca (na zadok, krížová oblasť, ruky). Bití sú varechou alebo rukou z dôvodu neposlúchania - „protivenia“. Podľa tvrdení maloletej L. bitku dostane aj najmladšia H., ktorá je vraj drzá a trest si zaslúži a údajne už bola aj popálená. L. priznala aj popálenie od cigariet, ale tvrdila, že si ich s A. spôsobili sami. Podľa tvrdenia L. mama máva údajne na tele modriny rovnako, zvykne odpadnúť a je potom v bezvedomí, pričom ale uviedla, že „oco mamu nebije“. Vo vzťahu k maloletému A. sa z tohto nahlásenia podozrenia zo syndrómu týraného dieťaťa vyplýva, že v potvrdení o zdravotnej spôsobilosti, ktoré vystavil E.. H. J. sa uvádza emočná porucha s poruchami správania, sťažená adaptabilita, milieupatia, užívanie Atomoxetinu, čo menovaná psychologička považuje už iba za následok syndrómu CAN, ktorý treba riešiť primárne a pri kvalitnej terapeutickú intervencii poruchy správania môžu vymiznúť.

7. Po oboznámení sa so spisovým materiálom (vyššie citovaného obsahu) súd dospel k záveru, že predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení účinnom od 1.7.2016 (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

9. Súčasťou komplexu starostlivosti súdu o maloletých podľa právnej úpravy Civilného mimosporového poriadku je aj inštitút neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, čím sa v súlade s článkom 4 základných princípov CMP zabezpečuje bezodkladná potreba úpravy pomerov maloletého v jeho najlepšom záujme.

10. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia,

osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. V zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v § 37 ods. 2 Zákona o rodine nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení po posúdení návrhu navrhovateľa, ako aj predložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný, nakoľko mal za osvedčené, že takéto rozhodnutie je za daného stavu naliehavé a je predovšetkým v najlepšom záujme maloletých detí. V danej veci navrhovateľ osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov u maloletého dieťaťa. Súd mal preukázané z predložených listinných dôkazov, že rodičia maloletých, ktorí majú maloletého vo svojej osobnej starostlivosti, im nedokážu zabezpečiť riadnu starostlivosť ani ich ochranu, čo aj podľa názoru súdu môže viesť tak k ohrozeniu ich fyzického i psychického zdravia a celkového priaznivého vývinu.

14. Podľa názoru súdu rodičia maloletých nedokážu svojim maloletým deťom zabezpečiť na tento čas zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin. V posudzovanom prípade ide v podstate o recidívu, nakoľko voči rodičom už v nedávnej dobe boli aplikované výchovné opatrenia a to tak orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (navrhovateľom) ako i súdom, ktoré evidentne nevedli k náprave a optimalizácii rodinného a výchovného prostredia. Skutočnosť, že symptomatika u maloletých detí napĺňa kritéria syndrómu CAN (t.j. syndrómu týraného, zanedbaného, či dokonca zneužívaného dieťaťa) považuje súd za tak závažnú, že bez akýchkoľvek pochybností osvedčuje neodkladnú a naliehavú potrebu výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov práve nariadením neodkladného opatrenia.

15. V danom prípade je potrebné chrániť práva a oprávnené záujmy maloletých detí, ktoré sú prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana a prípadné ohrozenie vývinu dieťaťa.

16. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, vzhľadom k tomu, že záujem maloletého A. a maloletých L. a H. vyžaduje nariadenie neodkladného opatrenia súd vyhovel návrhu a nariadil neodkladné opatrenie tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

17. Nariadené neodkladné opatrenie v prejednávanej veci je neodkladným opatrením po začatí konania vo veci samej o návrhu na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine. V súlade s § 330 ods. 1 CSP preto súd zároveň určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod tou istou sp. zn. 11P/35/2018. Uvedené rozhodnutie súdu teda nie je konečné, pričom ďalej sa bude konať o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

18. Pri určení konkrétneho detského domova, do starostlivosti ktorého budú maloleté deti odovzdané, súd vychádzal z podaného návrhu a maloleté deti nariadil odovzdať do starostlivosti Detského domova T., nakoľko navrhovateľ súdu telefonicky oznámil, že napriek snahe nájsť detský domov, ktorý by bol bližšie bydlisku rodičov, z dôvodu obsadenosti v Detskom domove O., nie je možné maloleté deti do tohto domova umiestniť, z ktorého dôvodu naďalej zotrvali na odovzdaní detí do Detského domova v T..

19. Toto uznesenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 367 ods. 3 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) t.j. na Okresnom súde Námestovo. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 a § 364 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).